

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2-5) зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані візьмі від порта. — Оголошеня авичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Конець трагедії.

З полудневої Африки надходять постійно некорисні для Бурів вістки. Вправді ще не зломаний опір богатирського народу, ще его полководці, гонені білими і чорними англійськими наймитати, боронять ся хоробро з горстками недавно тому могучої армії, по недоступних вертепах гористого трансвальського терену. Вправді невдоволені з англійської нахабности жителі Капляндії піддержують ворохобничого духа тайним підпиранєм повстанців, або і отвертим прилученєм ся до їх рядів, але всеж таки, бурска ворохобни, се вже нині не війна, а лише т. з. гверілясова борба, покутне, розбійниче нищенє ворога задля кровавої відплати і рабунку.

Колишнім працьовитим і побожним Бурам, нащадкам вольного і відважного народу, не остало нічо иньше, як потворити ватаги, які живуть з рабунку і контрибуцій. Англичани спалили їм хутори, забрали їм свободу, унеможливили поворот до нормальних відносин своєю захланністю і жстокостію — тож Бури находять ся тепер в прямо примусовім положеню провадити завзятий, кровавий бій, доки послідного. Бура Англичани не розстрілять.

Але сей час не так скоро настане і нове столітє буде ще довго свідком кровавої, дикої вражди, що ганьбу приносить свому часови. Тож заходить питанє, чому властиво цар Николай, як ініціатор гагської конференції для всемірного мира і цісар Вільгельм, як амбітний заступник племенно близького Бурам народа не підняли ся інтервенції між ворогуючими сторонами? Чи чули себе за слабими супротив Англії,

щоби упімнути єї в імя гуманітарности, чи може власний супокій був їм милійший, чим бурські симпатії? Чи може Росія та Німеччина мали деінде звязані руки, або мали супротив Англії які посторонні зобовязаня? А може вкінци сей контраст між монархічним устроєм сих держав, а республіканськими державами полудневої Африки не дозволив співділання в їх інтересі?

Певно, що неодна з сих причин заважила на становиско великодержавців Европи супроти трансвальської війни, але пасивне поведєнє Німеччини і Росії пояснив найкрасше французский сенатор Павліят, предсідатель комітету независимости Бурів, висказавши ось що до співробітника дневника «Eclair»: «Одинокою запорою европейської інтервенції був до тепер цісар Вільгельм. Бимівкою служила єму до недавна обставина, що він є внуком королевої Вікторії та що не хоче засумувати своєї матери, якій не хотів би огірчити єї послідні дні. Тепер они вже обі не в живих і дипломатичні переговори, які зачато у жовтні 1899, можна би з пожитком тепер знов навязати.»

Заходить лише питанє, котра держава взяла би ініціативу. Обставини змінили ся богато. Тоді думано, що Англія проковтне легко обі республіки; не сподівано ся, що сей кусок буде для неї за великий. Держави мають тепер великий інтерес в тім, щоби Англія сею війною знемогла ся, щоби війна протягнула ся в безконечність і пожерла ціле значінє Англії, всю єї силу і помічні жерела. Від початку сеї війни они узискали стілько користий і стали так независими від Англії, що хотяй тепер були би вигляди на інтервенцію, жадна держава, а вже найменше цісар Вільгельм, не приложить до сего руки, щоби Англію ви-

тягнути з сего гнізда шершенів, у яке єї втрутили Чемберлен зі своїми сторонниками».

Тому і зїзд під Гданьском царя з німецьким цісарем, як і відвідини царя у Франції не принесуть жадної зміни що-до бурської справи. Так само і авдиєнция президента Крігера у царя видає ся зовсім неправдоподібною, бо ані Крігер нічо по ній не може надїяти ся, ані цар не міг би тут ділати супротив користи своєї і всіх европейских держав, які до тепер мореплавна всемогучість Англії пригнітала немало.

Церковні справи в Канаді.

Попередно замістили ми статю польского місіонера разом з заміткою, яку додала редакція американської «Свободи». «Свобода» винує галицьких єпископів, що руский народ в Америці пропадає без духовної опіки. І хотяй сей жаль американської часописи не є вповні оправданій, бо як отсе ми вчєра донесли, як-рав виїхав митрополитий секретар до Канади, щоби на місци розглянути ся у тамошних відносинах та подати способи, яким чином можна би завести якусь організацію між руско-ушїтским духовенством в Америці, то всеж таки видко з того, що нашим переселєнцям вже дуже доскулив сей стан церковної авархії в Канаді. Се ще більше виявлює ся з отсеї статі «Свободи», яку тут наводимо, не, щоби ми солідаризували ся з єї «американським» тоном, або єї закидами, але ва те, щоби відкрити нашій сусільности сю отверту рану в нашім церковно-народнім організмі, яку чим-скорше треба прийняти лічити. До повторєня сеї статі спонукує нас тимбільше се, що не є она дописію приватного чоловіка,

27)

О. Я. Кониський.

Молодий вік Максима Одиця.

(Хроніка з давноминулого).

Розібравши карти, Кашенко викинув на посеред столу дзвінкового хлопа і сказав:

— А ну, що вивезе отсей ябедник.

— З якої речі ви його так охрестили? — спитав Бедряга.

— Мені здаєть ся, що ябедники такої масти.

Розмовники засміяли ся.

— А по мовму, озвав ся адвокат, піби не помічаючи, на кого цілив Кашенко: ябедники є і винові і жирові, а вже коли вибираєть одну яку масть — дак треба брати жирову...

— Чому так? спитав Нечай.

— Тому, що Клим Семенович Попсуй жирової масти...

— Дақ при чому тут Попсуй? спитав ся Кваша бажаячи, щоб у його в домі не говорили недобре навіть про такого сутягу, як Попсуй.

— Хиба не знаєте, відповів адвокат: він же у нас на цілу губернію перша ябеда.

— А друга-ж хто? спитав Кашенко.

— Самі другу знайдіть.

— Колиб треба було, я-б зараз знайшов...

— А нутеж, нуте, знайдіть.

— Кажу-ж вам: «колиб треба було», а то нікому сього не треба, усі і так знають...

— А от я дақ і не знаю, сказав адвокат.

— Не можна сьому поняти віри: колиб ви не знали другого, то не могли-б знати і першого.

Тим часом молодші в салі почали сьпівати.

— Хто се так гарно сьпіває? спитав Кашенко.

— Одинець, відповів адвокат і додав: цікава се людина.

— Дійсне цікава: молодий, розумний такий, такий тямущий та шкода, що постыгла його така тяжка недуга; промовив маршалок.

— Ні, не тим він цікавий, а тим, що негує рускую мову, не хоче говорити нею, по мужичи говорять... от що.

— Може інакше не вміє.

— Як то може бути; студент і не вміє ні, тут що инчого: така вже якобінська тенденция у його; баламутство сїє в народі...

— Я-б не хотів, щоб про моїх знайомих так говорити, промовив Кашенко сердечно дивлячись в вічі адвокату; алеж коли ви в тому певні, що Одинець «якобинець», бувтовник, дақ ви-б подали «взвѣщеніє»...

Звенигородський прикусив губу. З салі почув ся дует: «Когда бъ онъ зналъ».

— От — бачте, озвав ся Кваша, повернувшись до Звенигородського, каже: зневажає Одинець рускую мову, а він саме по руски сьпіває...

— Пану Звенигородському скрізь і ввижаєть ся і вчуваєть ся і снить ся йому «бунтівництво» мовив Кашенко.

Звенигородський хотів щось казати, але пррчі стали зводити рахунка і він пішов собі в салю, несучи глибоку ворожнечу і проти Кашенка і проти невинного Одиця.

XII.

Працаючи ся на вечерині у Кваші Одинець дав обіцанку і Ляшенчисі і Кашенку, що завитає до них і от за кілька дєнь після тієї вечеринки мусів він і сам міркувати і радити ся з Искрою; до кого їхати попереду? До Кашенка надив його і сам Кашенко і ті відомости, на які він сподївав ся від його про декого з тих людей, що не-що давно заявили себе певними патріотами і перетерпіли великого лиха. Нарешті цікавило його подивити ся, як живуть Кашенкові крепаки і як він — отсей приятель Костомарова і Шевченка — поводить ся з ними? До Ляшенчихи надїла Одиця инча сторона життя, цікавий був йому і сам по собі «Париж» і ті старі люде, які, як казала Ляшенчиха, знають

Забув би я тебе мила
Але годі, годі!

Над водою...
(З Конош цю).

Моргає — ой моргає
В ріці вода на мене,
Мов кличе, закликає
На дно своє студене —
Туман над лугом встає.

В хатині жінка хора
І стогає і зітхає,
Якась погана змора
До мене промовляє:
Час, хлопе, спати йти!

Ах як той місяць світить!
Ратуї мя Божа Мати!
Голодні плачуть діти,
А хліба не дістати —
Дав Бог тяженькі дни!

А щож я їм поможу?...
В дорогу ладь ся, хлопе!
Там на холоднім ложу
Вода тебе обхопить,
Сполоче піт і кров!

Млин меле і гукає,
Під лісом дух блукає.
На завтра сонце боже
Не всіх збудити зможе,
Най спить, хто раз заснув!

Вже зорі побіліли —
Зближає ся година...
Во ймя Отца і Сина...
Що за шум?... Боже милий,
Прости, помилуй мя!!

(З Конош цю).

Як мені тебе дістати
Серденько мое,

Таж мені тебе із хати
Батько не дає?

Ані я не птах, дівчино,
Ані я не птах,
Щоб з тобою я полинув
На небесний шлях.

Ані я не дух, дівчино,
Ані я не дух,
Щоб я міг тебе здухнути,
Як з квітінки пух.

Ані я імла з долини,
Ані я імла,
Щоб тебе я міг закрити
Перед сонцем дня

Ані я не гріб дівчино,
Ані я не гріб,
Щоб залучив мене з тобою
По неволі пів.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім >Просьвіти<).

єдинокє руске товариство асекураційне, обезпечас будинки і всі предмети движими против огневих шкід.

„Дністер“ приворучил Пресьбьш. Ординариати Всєч. Духовенству і вірним всіх трех Епархій

Фонд гаранційні „Дністра“ з днем 31. грудня 1900.

Table with 2 columns: Fund type and Amount. Rows include: Фонд резервовий (311.540 кор 11 сот), Резерва премій (171.942), Резерва спеціальна (6.000), Фонд емеритальний (30.924).

Тарифи „Дністра“ умірновані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премій.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900 відшкодовань 2.120.334 кор. Шкоди лівидують ся безпробовочно в присутності Делегата і 3 членів.

Поліси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних Банк кравчий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Святині, Городенці, Терєбовлї, Заліцках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЄ треба обезпечити ся тільки через „Дністер“ в Товариствє взаїмн. обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через „Дністер“ иде часть провіані на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квіти видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агентів „Дністра“. Агенти заробили вже 274.964 кор. провіані.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“.

Віа огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Снішна.

Програма від 1. до 16. вересня 1901.

При співучасті військової музики 80. п. п.

- 1) Lirico, італійський квартет. 2) Müller-Lip-part, музикальний акт трансформаційний. 3) Black-Doblado, зі своїми 6 кітлами. 4) Bajerri, представитель композиторів при фортеп'яні. 5) Minos-Styx, новочасний Мефісто. 6) Орх стра і рекламограф. 7) Elly de Bianca, субретка. 8) Ell & Luy, парські тансери акробатичні. 9) Sander Kliné, черевобесідник. 10) Leopold & Falceni, дуетисти. 11) Американський біоскоп, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєне. В неділю і свята два представлєня. Що п'ятниці High-Life представлєне. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

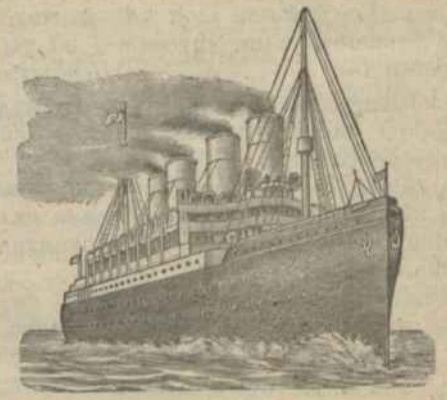
Перший і другий річник

„Літературно-Наукового Вістника“ можна набути дешево. Зголошеня приймає Редакция.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Table with 4 columns: Direction (до Львова, зі Львова, Ніч), Time, and Station names. Rows list various train routes and stops.



Ц. к. концесіонованє Бюро подорожи і експедиційне Софії Бєсядзкої ОСВЄНЦІМ, ДВОРЕЦЬ продає окружні білєти залізничні, корабельні карти І-шої і II-ої клася, та межипокладові карти для виселєнцїв до Америки.

Чудо Швайцарії!

Підписана фірма пересилає за послїплатою кожній особі, якого-небудь стану, за небувалу в торговельнім свїті ціну 2.60 К знаменитий, точнє-йдучий, годинник з 3-літною гаранцією. Годинник накручує ся раз на 24 годинї. Крім годинника кожний купуючий одержує даром гарний ланцушок. Если годинник не подобає ся, можна его замїянати, або одержати заплаченї гроші. Сей годинник з ланцушком можна набути лише через Schweizer Uhren-Vertretung in Krakau, Postfach Nr. 29.